

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201010
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420201010.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o mal. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. G. I., naposledy bytom Ž. G. I., F. A. XX/XX, t. č. Diagnostické centrum Lietavská Lúčka, Skalka 36, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov: matky - L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. G. K., F. W. XXX/X, t. č. bytom Ž. G. I., F. A. XX/XX, a otca - O. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. G. I., t. č. bytom Ž., F. E. XXX/XX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na opakované uloženie výchovného opatrenia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje Diagnostickému centru Lietavská Lúčka, Skalka 36 o d o v z d a ť mal. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. G. I., naposledy bytom Ž. G. I., F. A. XX/XX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Ul. S. Kollára 51, Čerenčany, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o opakovanom uložení výchovného opatrenia nad maloletou.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) podal na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil Diagnostickému centru Lietavská Lúčka, Skalka 36 odovzdať mal. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. G. I., naposledy bytom Ž. T. G. I., F. A. XX/XX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Ul. S. Kollára 51, Čerenčany. ÚPSVaR svoj návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil nasledovne:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 10P/31/2011 - 37 zo dňa 09.03.2011 (právoplatným 02.04.2011), bola mal. Z. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec je povinný prispievať na mal. Z. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, počnúc dňom 01.11.2010, ktoré takto určené výživné sa otec maloletého dieťaťa zaväzuje uhrádzať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zročné výživné za obdobie od 01.11.2010 do 09.03.2011 vo výške 101,52 € je otec maloletého dieťaťa povinný uhrádzať v 5 € mesačných splátkach, zasielaných spolu s bežným výživným, k rukám matky maloletého dieťaťa, až do úplného vyrovnania, počnúc dňom právoplatnosti súdneho rozhodnutia, pod následkom výhody splátok. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 5P/27/2016 - 55 zo dňa 6. 3. 2017 (právoplatným 16. 3. 2017), súd mal. Z. a mal. Y. zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom - p. A. L., nar. XX. X. XXXX a p. B. L., nar. XX. X. XXXX.

Na základe uznesenia Okresný súd Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 26P/160/2018 - 19 zo dňa 15.08.2018 (vykonateľného 15.08.2018), nariaďuje neodkladné opatrenie: „Starí rodičia mal. Z. - p. A. L.Š., nar. XX.XX.XXXX a p. B. L., nar. XX.XX.XXXX sú povinní dočasne odovzdať mal. Z. do starostlivosti Diagnostického centra, Ul. J. Jančeka 32, 034 01 Ružomberok.“

Mal. Z. dňa 20. 8. 2018 bola umiestnená v Diagnostickom centre Ružomberok z dôvodu, že starí rodičia osobnú starostlivosť o mal. Z. nezvládali. Matka i otec o mal. Z. skutočný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti neprejavili. Medzi mal. Z. i otcom nebola vytvorená stabilná vzťahová väzba dieťa

- rodič. Medzi mal. Z. i matkou bola narušená vzťahová väzba. Mal. Z. vykazovala výrazné problémové prejavy správania nielen v náhradnom rodinnom prostredí starých rodičov, v prostredí školy, ale aj v prostredí rovesníckej partie.

Mal. Z. bola v období od 24.08.2018 do 06.09.2018 hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici Kremnica. Maloletej boli diagnostikované iná zmiešané poruchy správania a emócií.

Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 26P/160/2018-56 zo dňa 19.12.2018 (právoplatným 27.12.2018), súd zrušuje uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 26P/160/2018-19 zo dňa 15.08.2018 (právoplatné dňa 08.09.2018).

Bolo preukázané, že u mal. Z. došlo k pozitívnej stabilizácii prejavov správania, konania i prežívania. Pobyť mal. Z. v diagnostickom centre splnil svoj účel. O mal. Z. prejavila záujem matka vziať si ju do svojej osobnej starostlivosti.

Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 25P/29/2018-54 zo dňa 17.05.2019 (právoplatným 12.07.2019), súd ruší náhradnú osobnú starostlivosť starým rodičom nad mal. Z., nariadenou rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 5P/27/2016-55 zo dňa 06.03.2017 (právoplatným 16.03.2017). Súd mal. Z. zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Dňa 23.09.2019 mal. Z. bola na základe uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 26P/90/2019-29 zo dňa 08.08.2019 umiestnená v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka. Uznesením Krajský súd Banská Bystrica pod spisovou značkou 17CoP/38/2019-51 zo dňa 02.10.2019 o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje s tým, že s týmto dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 25P29/2018-54 zo dňa 17.05.2019 v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky.

Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 26P/90/2019-78 zo dňa 25.11.2019 (právoplatným 01.01.2020), súd dočasne odníma mal. Z. z osobnej starostlivosti matky a ukladá výchovné opatrenie s tým, že nariaďuje pobyt maloletého dieťaťa v zariadení Diagnostického centra, so sídlom Skalka 242/36, Lietavská Lúčka za účelom odbornej diagnostiky a to na obdobie najdlhšie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia maloletej v tomto zariadení. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Psychologička centra - p. M. K. v rozhovore uviedla, že od realizácie prípadovej konferencie zo dňa 10.02.2020, sa správanie mal. Z. výrazne zhoršilo. Mal. Z. je drzá, arogantná a neprispôsobivá. Maloletá sa nesnaží. Psychologička centra dodala, že v záujme mal. Z. nie je vhodné, aby sa vrátila do domáceho prostredia k matke i partnerovi matky, voči ktorému je vedené trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania. Pre mal. Z. by bolo vhodné preradenie do zariadenia s uzavretým režimom - predovšetkým do reedukačného centra. Dňa 23.03.2020 mal. Z. v ich zariadení uplynie šesťmesačné výchovné opatrenie, pričom už dlhšie v ich zariadení nemôže zotrvať. Mal. Z. má nevyriešené vnútorné konflikty. Dňa 27.02.2020 špeciálna pedagogička centra zaslala sociálnemu pracovníkovi našej inštitúcie písomné stanovisko, že odbornému tímu diagnostického centra sa podarilo pre mal. Z. rezervovať miesto v Reedukačnom centre Čerenčany po ukončení pobytu v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka.

Dňa 10.03.2020 bola našej inštitúcii doručená správa z pobytu mal. Z. v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka zo dňa 06.03.2020. Zo správy z pobytu maloletej okrem iného vyplýva, že mal. Z. ako žiačka 7. ročníka základnej školy opakuje siedmy ročník. Celková vedomostná úroveň mal. Z. je nízka a nezodpovedá dosiahnutému vzdelaniu. Adaptácia mal. Z. na podmienky školy bola pomerne problematická. V jej správaní chýba stálosť a vyrovnanosť, častokrát rezignuje a je impulzívna. Správanie mal. Z. v skupine je výbušné. Často sa dostáva do slovného konfliktu s dievčatami. Má problémy so sebaovládaním. Pri manuálnej činnosti je zručná. Je však veľmi nesebakritická a má drzé správanie v škole. Nemá problém klamať do očí a skresľovať pravdu. Do skupiny dievčat sa zaradila bez problémov. Maloletá stále prezentuje ľahkovážny prístup k životu. Pomaly sa začala stabilizovať. Mal. Z. má narážky na prácu niektorých zamestnancov, zjavne je výrazne ovplyvnená matkou. Často vyrušuje na činnostiach. Mal. Z. začala byť výbušná, má drzé správanie k dievčatám aj pedagógom. Jej správanie je arogantné. Intelektové schopnosti sa nachádzajú v pásme podpriemeru (dolná hranica). Maloletá je nesebakritická, egocentrická, presvedčená o svojej pravde. Je konfliktná, bojovná, vie presadiť a prezentovať svoj názor aj pred skupinou. Je impulzívna, výbušná a má problém so sebaovládaním.

Nad mal. Z. dňa 23.03.2020 uplynie výchovné opatrenie, ktorým bolo maloleté dieťa dočasne umiestnené v Diagnostickom centre, so sídlom Skalka 242/36, Lietavská Lúčka. Mal. Z. sa v súčasnosti nachádza v tomto ústavnom zariadení. Diagnostika mal. Z. bola ukončená. Odborný tím diagnostického centra zhodnotil, že správanie, konanie, prežívanie i sebaovládanie, je u mal. Z. problematické. Maloletá

sa pomaly začína stabilizovať. Povinnosti si plní pod dozorom. Mal. Z. si vyžaduje jasne vymedzené hranice, pravidlá, disciplínu, motiváciu k plneniu školských a iných povinností, pozitívny vzor a prirodzenú autoritu, ktoré jej matka a ani iný príbuzný v súčasnosti nedokážu zabezpečiť a taktiež vzdelávaciu, psychologickú, psychoterapeutickú, zdravotnú i sociálnu starostlivosť, ktorú jej dokáže komplexne zabezpečiť odborný tím reedukačného centra.

2. ÚPSVaR v závere svojej správy, na základe vyššie uvedeného, odporučil Okresnému súdu Žiar nad Hronom nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

16. Okresný súd sa pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal otázkou jeho prípustnosti a dôvodnosti. V tomto smere skúmal najmä existenciu zákonného dôvodu potrebného na nariadenie takéhoto opatrenia a to či sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP a § 367 CMP, za ktorých možno neodkladné opatrenie nariadiť. Neodkladné opatrenie možno nariadiť z dvoch dôvodov: ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

V mimosporových konaniach možno neodkladné opatrenie nariadiť aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, ktorý je vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, záujem maloletého dieťaťa.

17. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje.

18. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. Okresný súd chce zdôrazniť, že v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Súd uvádza, že mal. Z. v súčasnosti nie je pripravená vrátiť sa do svojho prirodzeného rodinného prostredia k matke do tej miery, aby dokázala primerane fungovať a taktiež rodinné a výchovné prostredie dieťaťa nie je bezpečné a stabilné. Otec o mal. Z. neprejavuje skutočný záujem. Starí rodičia mal. Z. vzhľadom na svoj vek, nepriaznivý zdravotný stav, nezvládnutú náhradnú osobnú starostlivosť o mal. Z. v predchádzajúcom období, ako aj riziko výskytu ploštíc v ich obydli, nie sú schopní dieťaťu zabezpečiť adekvátne podmienky i prostredie. Výchovný prístup matky voči mal. Z. je ochranný, pričom neodzrkadľuje reálne potreby dieťaťa, ako aj predpoklady vysporiadať sa s výchovnými problémami dieťaťa. Vzhľadom na doterajšie problémové prejavy správania sa mal. Z., jej osobnostné predpoklady, prispôsobivosť i ďalšie atribúty, odborný diagnostický tím Diagnostického centra Lietavská Lúčka odporúča umiestnenie mal. Z. v reedukačnom centre. Predovšetkým reedukačné centrum s Čerenčany sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelanie v iných zariadeniach, alebo prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave. Predčasným návratom mal. Z. do prirodzeného rodinného prostredia k matke by mohlo dôjsť k jej opätovnému zlyhaniu v správaní, prežívaní i konaní a patologickým prejavom, ktoré by matka s veľkou pravdepodobnosťou ani pomocou odborníkov v rámci ambulantnej intervencie nedokázala adekvátne zvládnuť. Priaznivý vývin dieťaťa by mohol byť vážne narušený a vážne ohrozený.

19. Po vecnom a právnom zhodnotení vyššie uvedených skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, súd dospel k záveru, že ÚPSVaR osvedčil základné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, preto súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a neodkladné opatrenie nariadil do doby, kým sa nerozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).